

Laidiens: **23.02.2018., Nr. 39**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2018/39.2**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 86

Rīgā 2018. gada 13. februārī (prot. Nr. 9 6. §)

Muitas maksājumu parāda galvojumu un avansa iemaksu administrēšanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar Muitas likuma 26. panta otro daļu un 27. panta ceturto daļu, Pievienotās vērtības nodokļa likuma 85. panta astotās daļas 2. punktu un likuma "Par akcīzes nodokli" 32. panta septīto daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. muitas maksājumu parāda galvojuma iesniegšanas, piešķiršanas, piemērošanas, apturēšanas, atjaunošanas un anulēšanas kārtību;

1.2. pievienotās vērtības nodokļa parāda galvojuma veidus, iesniegšanas, pieņemšanas, piemērošanas, apmēra noteikšanas, uzskaites un dzēšanas kārtību un prasības personas atbrīvošanai no pievienotās vērtības nodokļa parāda galvojuma iesniegšanas;

1.3. akcīzes nodokļa parāda galvojuma iesniegšanas, administrēšanas un dzēšanas kārtību;

1.4. gadījumus, kad akcīzes nodokļa galvojums nav jāiesniedz, un nosacījumus, kurus izpildot nodokļa maksātājam var samazināt galvojuma summu;

1.5. muitas maksājumu parāda galvojuma apmēra noteikšanas, uzskaites un atbrīvošanas kārtību;

1.6. Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (turpmāk – regula Nr. 952/2013), 89. panta 9. punktā minētā atbrīvojuma piemērošanas kārtību;

1.7. kārtību, kādā iegūstams galvinieka statuss Eiropas Savienības tieši piemērojamo normatīvo aktu muitas jomā izpratnē, un galvinieka tiesības un pienākumus;

1.8. muitas maksājumu parāda samaksas termiņa atlikšanas un atliktā muitas maksājumu parāda samaksas kontroles un uzskaites kārtību;

1.9. kārtību, kādā drošības naudu iemaksā, atmaksā un pārskaita valsts budžetā;

1.10. kārtību, kādā administrē Valsts ieņēmumu dienesta deponēto naudas līdzekļu uzskaites kontā (turpmāk – deponēto naudas līdzekļu uzskaites konts) avansā iemaksātos muitas maksājumus (turpmāk – avansa maksājums).

2. Preču muižošanā muitas maksājumu parādu, kas radies vai var rasties, nodrošina ar galvojumu.

3. Piemērojot muitas procedūru vai pagaidu uzglabāšanu, Valsts ieņēmumu dienesta muitas iestāde uzrauga galvojumu muitas maksājumu parādam, kas radies vai var rasties, un nosaka tā apmēru atbilstoši regulas Nr. 952/2013 89. un 90. pantam, Pievienotās vērtības nodokļa likumam un likumam "Par akcīzes nodokli".

4. Galvojumu Valsts ieņēmumu dienestā var iesniegt:

4.1. persona, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem muitas jomā ir atbildīga par muitas maksājumu parādu (turpmāk – parādnieks);

4.2. persona, kura var kļūt atbildīga par muitas maksājumu parādu, kas var rasties;

4.3. persona, kura atbilstoši regulas Nr. 952/2013 nosacījumiem iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu regulas Nr. 952/2013 148. pantā vai regulas Nr. 952/2013 211. pantā noteikto atļauju saņemšanai;

4.4. cita persona saskaņā ar regulas Nr. 952/2013 89. panta 3. punktu.

5. Saskaņā ar regulas Nr. 952/2013 97. pantu par vienu muitas maksājumu parādu var iesniegt vairākus galvojumus un galvojumus var sniegt vairākas šo noteikumu 4. punktā minētās personas. Šādos gadījumos minētās personas saskaņā ar regulas Nr. 952/2013 84. pantu par muitas maksājumu parādu atbild proporcionāli sniegtajai galvojuma daļai.

6. Piemērojot īpašas muitas procedūras (izņemot muitas procedūras – tranzīts vai pagaidu ieviešana ar pilnu atbrīvojumu no ievad muitas nodokļa) vai pagaidu uzglabāšanu, izmanto galvojumu muitas maksājumu parādam, kas var rasties. Šādā gadījumā muitas maksājumu parāds, kas var rasties, ietver:

6.1. muitas parādu;

6.2. akcīzes nodokļa parādu.

7. Piemērojot muitas procedūru – pagaidu ieviešana ar pilnu atbrīvojumu no ievad muitas nodokļa, izmanto galvojumu muitas maksājumu parādam, kas var rasties, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar regulas Nr. 952/2013 89. panta 8. punkta "c" apakšpunktu un Komisijas 2015. gada 28. jūlija Deleģētās regulas (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem (turpmāk – regula Nr. 2015/2446), 81. pantu galvojums nav jāsniedz. Gadījumos, kad galvojums pagaidu ieviešanai ir jāsniedz, muitas maksājumu parāds, kas var rasties, ietver:

7.1. muitas parādu;

7.2. pievienotās vērtības nodokļa parādu.

8. Nododot patēriņam aizstājējproduktus ar vienlaicīgu laišanu brīvā apgrozībā muitas procedūrā – izvešana pārstrādei –, pirms tiek izvestas preces ar defektiem, izmanto galvojumu muitas maksājumu parādam, kas var rasties. Šādā gadījumā muitas maksājumu parāds, kas var rasties, ietver:

8.1. muitas parādu;

8.2. akcīzes nodokļa parādu.

9. Piemērojot muitas procedūras – laišana brīvā apgrozībā un galapatēriņš, izmanto galvojumu muitas maksājumu parādam, kas radies. Šādā gadījumā muitas maksājumu parāds, kas radies, ietver:

9.1. muitas parādu;

9.2. pievienotās vērtības nodokļa parādu.

10. Ja par galvojumu muitas maksājumu parādam, kas var rasties, izmanto drošības naudas iemaksu, muitas maksājumu parāds, kas var rasties, ietver:

10.1. muitas parādu;

10.2. akcīzes nodokļa parādu;

10.3. pievienotās vērtības nodokļa parādu.

11. Piemērojot muitas procedūru – tranzīts, izmanto galvojumu muitas maksājumu parādam, kas var rasties. Šādā gadījumā muitas maksājumu parāds, kas var rasties, ietver:

11.1. muitas parādu;

11.2. akcīzes nodokļa parādu;

11.3. pievienotās vērtības nodokļa parādu.

12. Šo noteikumu 4.2. apakšpunktā minētā persona, piemērojot muitas procedūras (izņemot muitas procedūras – tranzīts, laišana brīvā apgrozībā un pagaidu ieviešana ar pilnu atbrīvojumu no ievadmuitas nodokļa) vai pagaidu uzglabāšanu, muitas maksājumu parādam, kas var rasties, piemēro regulas Nr. 952/2013 89. panta 9. punktā minēto atbrīvojumu, noformējot vienu vai vairākas muitas vai pagaidu uzglabāšanas deklarācijas, ja kopējā nodrošināmā muitas maksājumu parāda summa visā laikposmā, kamēr muitas maksājumu parāds var rasties, nepārsniedz regulas Nr. 952/2013 89. panta 9. punktā noteikto statistiskās vērtības sliekšni.

13. Ja persona piemēro šo noteikumu 12. punktā minēto atbrīvojumu pagaidu uzglabāšanai, tā Valsts ieņēmumu dienestā kopā ar pagaidu uzglabāšanas deklarāciju iesniedz parakstītu aprēķinu par muitas maksājumu parādu, kas var rasties. Aprēķinā norāda rēķina numuru un izsniegšanas datumu, kā arī preces vērtību, no kuras tiek aprēķināts muitas maksājumu parāds, kas var rasties.

14. Galvojums muitas parādam, kas radies vai var rasties, nav jāiesniedz:

14.1. ja muitas parāds netiek paziņots saskaņā ar Muitas likuma 8. pantu;

14.2. ja Valsts ieņēmumu dienests saskaņā ar šo noteikumu 12. punktu šo noteikumu 4.2. apakšpunktā minētajai personai ir piešķīris atbrīvojumu no prasības sniegt galvojumu;

14.3. ievēdot preces brīvajās zonās.

15. Galvojums muitas maksājumu parādam par akcīzes nodokli nav jāsniedz šādos gadījumos:

15.1. ja precēm piemēro atbrīvojumu no akcīzes nodokļa saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" V nodaļu;

15.2. par akcīzes precēm, kurām saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 8. panta trešo daļu neiesniedz galvojumu;

15.3. ja šo noteikumu 4.2. apakšpunktā minētā persona ir saņēmusi atzītā uzņēmēja statusu saskaņā ar regulas Nr. 952/2013 39. pantu (izņemot gadījumu, ja tiek piemērota muitas procedūra – tranzīts);

15.4. ievēdot preces brīvajās zonās.

16. Galvojums muitas maksājumu parādam par pievienotās vērtības nodokli nav jāsniedz šādos gadījumos:

16.1. ja parādnieks, piemērojot muitas procedūras – laišana brīvā apgrozībā un galapatēriņš, izmanto īpašo pievienotās vērtības nodokļa režīmu preču importa darījumos;

16.2. ja šo noteikumu 4.2. apakšpunktā minētā persona, piemērojot muitas procedūru – tranzīts, ir saņēmusi atzītā uzņēmēja statusu saskaņā ar regulas Nr. 952/2013 39. pantu un muitas maksājumu parādu, kas var rasties, nodrošina ar vispārējo galvojumu;

16.3. ievēdot preces brīvajās zonās.

17. Persona šajos noteikumos minētos iesniegumus un ar tiem saistītos dokumentus iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā papīra formā vai elektroniska dokumenta veidā, vai izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu (izņemot iesniegumus, kurus iesniedz saskaņā ar šo noteikumu 61. punktu).

18. Visus saskaņā ar šiem noteikumiem pieņemtos lēmumus šo noteikumu 17. punktā minētajām personām paziņo Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā un regulas Nr. 952/2013 6. panta 1. punktā norādītajā informācijas apmaiņas un glabāšanas elektroniskajā sistēmā (turpmāk – Muitas lēmumu sistēma), ja iesniegumu par atļaujas saņemšanu iesniedz Muitas lēmumu sistēmā.

2. Galvinieka statusa piešķiršana, apturēšana un anulēšana un galvinieka atbildība

19. Galvinieks saskaņā ar regulas Nr. 952/2013 94. panta 1. punktu ir kāda no šādām personām:

19.1. persona, kura ir saņēmusi atļauju kredītiestādes darbībai vai licenci apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrības darbībai Eiropas Savienībā;

19.2. persona, kurai Valsts ieņēmumu dienests ir piešķīris galvinieka statusu.

20. Ja persona vēlas saņemt šo noteikumu 19.2. apakšpunktā minēto galvinieka statusu, tā iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu par galvinieka statusa piešķiršanu un bankas izsniegtu apliecinājumu par šo noteikumu 21.7. apakšpunktā minēto depozīta kontu. Iesniegumā norāda galvojuma apmēru un darbības, kurām tā vēlas izsniegt galvojumu.

21. Valsts ieņēmumu dienests piešķir galvinieka statusu šo noteikumu 20. punktā minētajai personai, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

21.1. persona ir reģistrēta Latvijas Republikā;

21.2. persona vismaz divus gadus pirms dienas, kad tā iesniegusi Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu par galvinieka statusa piešķiršanu, ir reģistrējusi un kopš reģistrācijas dienas nepārtraukti veic saimniecisko darbību iekšzemē;

21.3. personai pēdējos divos gados ir stabils finansiālais stāvoklis un pietiekami apgrozāmie līdzekļi saistību izpildei. To vērtē, atbilstoši pēdējo divu gadu pārskatos norādītajiem datiem aprēķinot:

21.3.1. kopējo likviditātes koeficientu. Minētais koeficients nedrīkst būt mazāks par 2;

21.3.2. finansiālās stabilitātes koeficientu – saistību īpatsvaru bilanci. Minētais koeficients nedrīkst būt lielāks par 1;

21.4. personai nav nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu parādu vai attiecīgo maksājumu termiņi ir pagarināti (atlikti, sadalīti) saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 24. pantu un tā veic

maksājumus saskaņā ar nodokļu administrācijas lēmumu (nomaksas grafiku) vai nodokļu administrācijas lēmuma izpilde ir apturēta saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 80. pantu vai Muitas likuma 11. panta trešo daļu;

21.5. persona gada laikā pirms iesnieguma iesniegšanas par galvinieka statusa piešķiršanu nav sodīta par nodokļu aprēķina vai nodokļu maksāšanas kārtības nosacījumu pārkāpumiem;

21.6. personas (juridiskas personas) dibinātājs, valdes vai padomes loceklis nav atzīts par vainīgu noziedzīgā nodarījumā par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, par piesavināšanos, neatļautu labumu pieņemšanu, komerciālo uzpirkšanu, kukuļņemšanu, kukuļdošanu, kukuļa piesavināšanos vai starpniecību kukuļošanā, kā arī par minētajiem noziedzīgiem nodarījumiem personai (juridiskai personai) saskaņā ar Krimināllikumu nav piemērots piespiedu ietekmēšanas līdzeklis;

21.7. galvojuma darbībām ir izveidots depozīta konts ar naudas līdzekļu uzkrājumu galvojuma apmērā iespējamā muitas maksājumu parāda segšanai.

22. Galvinieks:

22.1. piecu darbdienu laikā paziņo Valsts ieņēmumu dienestam par galvinieka saistību atcelšanu;

22.2. 10 darbdienu laikā pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma saņemšanas iesniedz informāciju un apstiprinātas dokumentu kopijas par galvinieka saistībām, ko tas izsniedzis saskaņā ar regulas Nr. 2015/2447 151. pantu.

23. Valsts ieņēmumu dienests pēc galvinieka vai personas, kura iesniegusi galvojumu, pieprasījuma veic nepieciešamās pārbaudes un sniedz ziņas par saistībām (pilnā apmērā vai daļu no tām), no kurām galvinieks ir atbrīvots.

24. Ja Valsts ieņēmumu dienests saskaņā ar regulas Nr. 952/2013 48. pantu ir uzsācis tādu muitas deklarāciju pārbaudi, par kurām galvinieks ir sniedzis galvojumu muitas maksājumu parāda segšanai, tad Valsts ieņēmumu dienests 30 dienu laikā pēc pārbaudes uzsākšanas rakstiski (elektroniski) informē galvinieku par pārbaudes uzsākšanas faktu.

25. Ja konstatēts muitas maksājumu parāds, Valsts ieņēmumu dienests normatīvajos aktos noteiktajā termiņā pieņem attiecīgu lēmumu un paziņo parādniekam prasību samaksāt muitas maksājumu parādu. Par parādniekam paziņoto prasību samaksāt muitas maksājumu parādu Valsts ieņēmumu dienests vienlaikus informē galvinieku, kura galvojuma saistības ir spēkā, piemērojot muitas procedūras vai pagaidu uzglabāšanu.

26. Ja parādnieks muitas lietu un nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un Valsts ieņēmumu dienesta rakstiskajā brīdinājumā norādītajā termiņā nav samaksājis muitas maksājumu parādu, parādniekam piemērojot muitas procedūru (izņemot muitas procedūras – tranzīts un uzglabāšana muitas noliktavā) attiecīgā galvojuma darbības laikā, Valsts ieņēmumu dienests ne vēlāk kā gada laikā no muitas maksājumu parāda paziņošanas dienas nosūta galviniekam prasību samaksāt muitas maksājumu pamatparādu, kas nepārsniedz galvojuma summu.

27. Ja parādnieks, piemērojot muitas procedūru – tranzīts, muitas lietu un nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un Valsts ieņēmumu dienesta rakstiskajā brīdinājumā norādītajā termiņā nav samaksājis muitas maksājumu parādu, Valsts ieņēmumu dienests regulas Nr. 2015/2446 85. panta 2. punktā noteiktajā termiņā nosūta galviniekam prasību samaksāt muitas maksājumu pamatparādu, kas nepārsniedz galvojuma summu.